

ගෘහස්ථ බලශක්ති පරිභෝජනය සහ
කුටුම්භ සුබසාධනය

(ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය සහ නාගරික අංශ පිළිබඳව
තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්)

ඩී. ඇම්. අජිත් දිසානායක

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ දර්ශන විශාරද ආර්ථිකවිද්‍යා උපාධි
පරීක්ෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කරන පර්යේෂණ නිබන්ධිකාව

ලියාපදිංචි අංකය: FGS/3/1/2/99/01

ප්‍රවේශ අංකය	665
වර්ග අංකය	

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

2010 - මාර්තු

සංකේතපය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයත් සමඟ බලශක්ති පරිභෝජනය සහ ඒක පුද්ගල බලශක්ති පරිභෝජන වියදම පසුගිය දශකය තුළ දී ඉහළ ගොස් ඇති බව ඉතා පැහැදිලිය. දේශීය බලශක්ති පරිභෝජනය බාහිර බලශක්ති ප්‍රභවයන් මත බොහෝදුරට රඳාපවතින නිසා වර්තමානය වනවිට බලශක්ති අර්බුදයක් මතුව ඇති අතර මෙය ඉදිරි දශකයේ දී තවදුරටත් උග්‍ර වනු ඇත. මෙම අර්බුදය කුටුම්භ සුබසාධන මට්ටම කෙරෙහි ද අහිතකර ලෙස බලපානු ඇත. මෙසේ ගෘහස්ථ බලශක්ති පරිභෝජනය සහ කුටුම්භ සුබසාධනය අතර දැඩි සම්බන්ධයක් පවතින නිසා මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණු වන්නේ වර්ධනය වන බලශක්ති පරිභෝජන වියදම ගෘහස්ථ සුබසාධන මට්ටම කෙරේ බලපාන්නේ කෙසේදැයි පරීක්ෂා කිරීමයි. තවද බලශක්ති අර්බුදය නිසා මතුවන සුබසාධනයේ වෙනස්කම් ඇගයීම කෙරෙහි ද විශේෂ අවධානයක් යොමු වේ.

අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ ඉටුකරගැනීම සඳහා හම්බන්තොට සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයන්හි ග්‍රාමීය සහ නාගරික කුටුම්භයන්ගෙන් අදාළ දත්ත රැස්කරගන්නා ලදී. මෙම දත්ත බහුගුණ ප්‍රතිපායන විශ්ලේශණය ප්‍රමුඛ කරගත් සුදුසු ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක ක්‍රමවේදයන් යොදාගන්නා ලදී. ඒ අනුව ගෘහස්ථ බලශක්ති පරිභෝජනය සහ කුටුම්භ සුබසාධනය අතර පවත්නා සම්බන්ධතාවන් පදනම් කරගනිමින් නිගමනයන්ට පැමිණ ඇත. නිරන්තර මිල විචලනයන්ට භාජනය වන බලශක්ති ප්‍රභවයන් මත සෑම කුටුම්භයක්ම රඳාපැවැත්මක් ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් මූලික වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම බලශක්ති විචලනයන්ට අනුව තම සුබසාධන මට්ටම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑමට කුටුම්භ උත්සාහ කළත් එය බොහෝදුරට සාර්ථක වී නොමැත. වැඩිවන බලශක්ති වියදමෙහි බලපෑම වඩාත් පවතින්නේ බලශක්ති වෙළෙඳපොළ මත දැඩි ලෙස රඳා පවත්නා කුටුම්භ වල සුබසාධනය කෙරෙහි බව පෙනේ. අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල වලට අනුව බලශක්ති මිල වැඩිවීම කුටුම්භ සුබසාධනය පහළයාමට හේතු වන අතර කුටුම්භ ආර්ථිකයට අමතර බරක් ඇති කරයි.

මෙම අධ්‍යයනය මගින් ගෘහස්ථ බලශක්ති පරිභෝජනය සහ කුටුම්භ සුබසාධන මට්ටම අතර ද්වි රූපී අවියෝජනීය සම්බන්ධයක් ඇති බව හඳුනාගෙන ඇත. තවද ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන විසමතාවන් අනුව ග්‍රාමීය සහ නාගරික කුටුම්භවල සුබසාධන මට්ටම් අතර ද සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති බව පැහැදිලි වේ.

ABSTRACT

It is evident that both energy consumption level and cost of per capita energy consumption have increased dramatically during the last decade along with the economic development of Sri Lanka. However, domestic energy consumption of Sri Lanka heavily dependent on external energy sources, consequently a persistent energy crisis is a permanent feature in the economy. Furthermore, present energy crisis of Sri Lanka will turn into a major economic crisis during the next decade and adversely affect household welfare standards.

In view of the fact that there is a correlation between household welfare and household energy consumption, the prime objective of the present study was to examine how persistent increase of household energy cost would impact on household welfare status. The present study also has given special attention to evaluate levels of welfare change of households resulting from the persistent energy crisis. In achieving the prime objective of the study, relevant data and information were collected through a sample of rural and urban households selected from the Hambanthota and Gampha Districts. Collected data and information were analyzed using appropriate quantitative techniques including multiple regression analysis and qualitative techniques and the final conclusions are drawn concerning household energy consumption and household welfare.

This study reveals that each household in the sample shows enormous dependency on energy sources which are frequently subjected to price variations in the market. Though some of the households in the sample are successful in maintaining their welfare standards and able to cope with fluctuations of energy costs, the majority have failed. The present study also reveals that household welfare level relies heavily on the commercial energy sources. Increasing energy cost could be an extra shock for the households highly dependent on commercial energy sources. The results suggest that an increase in energy price will lead to a decline of household welfare while putting additional strain on the household economy.

The present study identifies that there is a two-way causality between per household energy consumption and the level of household welfare. Moreover, there are relative differences of welfare standards between rural and urban households, since there are significant disparities in regional development levels.